

Αύγουστου, 5 στήλη τῆς 2 σελίδος.) Ἔστω. Ἄς ἀνα-
 πικυθῶμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἀφοῦ ἐγράψαμεν τὸ μικρὸν
 τοῦτο ἄρθρον.

ΒΛΑΧΟΙ—ΒΛΑΧΙΣΣΑΙ.

Ὅταν λέγωμεν σήμερον εἰς τὰς Ἀθήνας *Βλάχα* ἢ
Βλάχισσα, ἐννοοῦμεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ μετέω-
 ρα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐκ διαλειμμάτων ἐπιτέλλουσι
 εἰς τὸν ὁρίζοντα τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἐπι-
 ρίπτουσι εἰς τὴν λιπαρὰν αὐτῆς γῆν τὸν χρυσοῦν

πεδῶν διχαιοσύνην εἰς τὸ γένος τῶν ἡμεδαπῶν αὐ-
 τῶν. Βλάχων, αἱ ὁποῖαι, ἂν καὶ δὲν χορεύωσι πόλ-
 καν, οὐδὲ φορῶσι ἱμάτια Παρισινά, εἶναι οὐδὲν ἴσ-
 τον συγγενεῖς τῶν ὀμωνύμων αὐτῶν πεπολιτισμέ-
 νων κυριῶν. Διὰ τὴν μὴ τύχη δὲ καὶ δυσχερестаθῶσι
 αἱ τελευταῖαι, σπαύδομεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ κα-
 τχυωγὴ ἀμφοτέρων εἶναι ἐνδοξος. Εἶναι ἀληθές, ὅτι
 κρύπτεται ὀλίγον εἰς τὰ νέφη τῆς ἀγνώστου ἱστορίας,
 ἀλλὰ ἵσως δὲν ἤξεύρει ὅτι αἱ ἐπιφανέστεραι γενεαλο-
 γίαι ἔχουσι ἀρχὰς ἀδήλους, ἀσαφεῖς, καὶ τοῦτου
 μάλιστα ἕνεκα σεβαστοτέραις

ἰωότι οἱ πολλαχοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ
 τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος ἐσπαρμένοι *Βλάχοι* εἶναι

Α Β Δ ε

ὄρετον τῶν περισσεύων πεδιδῶν. Λιπμονοῦμεν δὲ,
 ὅτι πλησιέστερα εἰς ἡμᾶς, ἐν τῇ Ἀττικῇ αὐτῇ καὶ εἰς
 πολλὰς ἄλλας Ἑλληνικὰς χώρας, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι
 πολλαὶ Βλάχαι τῶν ὁποίων τὸ γένος ὄχι μόνον ἀ-
 πατελεῖ ἀξιολογὸν μέρος τῶν κατοίκων τῶν χωρῶν
 τούτων, ἀλλὰ καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα εἶναι ἄξιον πα-
 ρατηρητοῦ. Ἡ Πανώρρα ἀπεφάνη σήμερον γὰ ἀ-

οὐδὲν ἄλλο, ἢ ἀποικοὶ τῶν κατοίκων τῆς κυρίας πα-
 ρὰ τὸν Ἰστρον Βλαχίας. Τοῦτο δὲν ἐξαγεται μόνον
 ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ὀνόματος, ἐτι δὲ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος
 τῶν *Μεγαλο-Βλαχιῶν*, τὸ ὁποῖον φέρουσιν οἱ περὶ
 τὴν Πινδὸν εἰκόντες Βλάχοι, καὶ τὸ ὁποῖον ἀνακα-
 λεῖ τὴν παρὰ τὸν Ἰστρον μεγάλην Βλαχίαν ὅτι τὸ
 ὄνομα εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος, καθίσταται

μέγιστα πρόδωκεν, ἅμα παραβάλη τις τὴν μορφήν, τὸ ἀνάστημα καὶ τὸν χαρακτήρα αὐτῶν. Τοῦτο τοῦλάχιστον βεβαιούσιν οἱ ἀξιοπιστότεροι παρατηρηταί.

Ἀμφοτέρων δὲ τῶν ἐθνῶν ἡ καταγωγή ἀνατρέγεται μέχρι τῶν ἀρχαίων Δάκων ἢ Δακῶν, οἵτινες ἦσαν Θρακικῆς φυλῆς, (τὴν ὁποίαν οἱ ἐθνολόγοι εἶπον συγγενῆ τῆς Ἑλληνικῆς) καὶ κατέκουν ἑκπαλαί εἰς τὴν κριττεράν τοῦ Ἰστρου ὄχθον· ἀπὸ αὐτῶν ὠνόμασαν οἱ Ῥωμαῖοι Δακίαν τὴν πολὺ ἐκτενεστέραν τῆς σημερινῆς Βλαχίας καὶ Μολδουίαι· χώραν, ἣτις περιελάμβανεν ἐκτὸς αὐτῶν καὶ τὴν νοτιοανατολικὴν Οὐγγαρίαν καὶ τὴν Τρανσυλβανίαν. Οἱ Δάκοι αὐτοί, καὶ τοὶ ἠρωϊκῶς ἀγωνισθέντες ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν ὑπὸ τὸν βασιλέα Δεκιβαλον, ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τοὺς Ῥωμαίους αὐτοκράτορας. Ἄλλ' ἤδη τῷ 270 ὁ αὐτοκράτωρ Αὐρηλιανὸς ὑπεχρεώθη νὰ παραιτήσῃ τὴν κυριαρχίαν τῆς Δακίας καὶ νὰ ἀνακλήσῃ τοὺς λεγεῶνάς του εἰς τὴν μεσημβρινὴν τοῦ Ἰστρου ὄχθον. Πιλλὰ ὅμως Ῥωμαίων ἀποικίαι ἔμειναν ἐν τῇ Δακίᾳ· καὶ μετ' οὐ πολὺ αὐτὴ κατεκλύσθη ὑπὸ ποικίλων καὶ πολυκρίθμων βερβάρων ἐθνῶν, Οὐννων, Γεπίδιων, Γόθων, Μχυάρων καὶ πρὸ πάντων Σλαύων, ἀπὸ δὲ τῆς κράσεως τῶν διαφόρων τούτων φυλῶν, τῶν Δάκων, τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν ἄλλων ἐπηλύδων, ἐμορφώθη τὸ νεώτερον ἔθνος τῶν Βλάχων, τὸ ὁποῖον φαίνεται σῶζον λείψανά τινε τῶν ἀρχαίων Θρακῶν, καὶ, ἐν τῇ γλώσσῃ του, ἔχνη τινὰ τῶν ἀρχαίων Θρακικῶν γλωσσῶν.

Βραδύτερον, καθὼς πολλαὶ Σλαύων ἀποικίαι ἐπέβρισαν τὸν Ἰστρὸν ποταμὸν καὶ κατεστίθησαν πρὸς μεσημβρίαν αὐτοῦ, κατὰ μικρὸν ἐξαπλωθεῖσαι μέχρι τῆς Πελοποννήσου, οὕτω ἐπράξην καὶ πολλαὶ Βλάχων ἀποικίαι. Ἦδη κατὰ τὴν 13 ἑκατονταετηρίδα τὸ ἄριστον μέρος τῆς Θεσσαλίας μέρος ὠνομάζετο μεγάλη Βλαχία· τὰ Θεσσαλίας μετέωρα, ἃ νῦν μεγάλη Βλαχία κικλήσκεται· λέγει ὁ Νικήτας· καὶ ὅταν ὁ βασιλεὺς τῶν Κωνσταντινῶν, δεσπότης ὢν ἐπὶ τῆς Πελοποννήσου, ἐπεχείρησε νὰ ἀνοικοδομήσῃ μέγα ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἑλλάδι κράτος, καὶ ἐξώρμησεν ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ τῆς χερσονήσου, εὗρεν ἄπασιν τὴν περὶ Πίνδον χώραν ὑπὸ Βλάχων κατεχομένην. Δὲν περιωρίσθησαν δὲ αἱ Βλαχικαὶ αὗται ἀποικίαι εἰς τὴν ἀπλὴν κατάληψιν τῆς χώρας· ἀλλ' ἂν καὶ οὐδέποτε ἀνυψώθησαν μέχρι τῆς πολιτικῆς αὐτονομίας, φαίνεται ὅμως ὅτι στενωῶς συνέδεσεν τὴν τύχην αὐτῶν μετὰ τῶν Βουλγάρων, τῶν ὁποίων τὸ μέχρι τῆς Πελοποννήσου ἐκταθὲν βασίλειον, καταβλήθη ἐν τῇ 10 καὶ ἐν τῇ 11 ἑκατονταετηρίδι ὑπὸ δύο μεγάλων ἠρώων τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους, τοῦ Ταιμισκῆ καὶ τοῦ Βασιλείου Β'· διότι, ὅταν βραδύτερον, περὶ τὰ τέλη τῆς 12 ἑκατονταετηρίδος, οἱ Βούλγαροι ἀνέκτησαν αὐθις τὴν αὐτονομίαν, δύο Βλάχοι, ὁ Ἀσάν καὶ ὁ Πέτρος, ὑπῆρξαν οἱ ἡγεμόνες καὶ αὐτοῦργοι τοῦ νέου ἐκείνου φοβεροῦ κράτους.

Οἱ ἐν Ἑλλάδι, ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐν Ἠπειρῷ καὶ ἐν Μακεδονίᾳ οἰκοῦντες σήμερον Βλάχοι συμποσοῦνται, ὡς λέγεται, εἰς 600,000 ψυχῶν· εἶναι δὲ ἄνδρες εἰς εὖρος πεφυκότες καὶ Ῥωμαῖοι, ἔχοντες κόμπην μέλαιναν

ἢ καστανῆν, φυσιογνωμίαν εὐφυῆ, ἂν καὶ ἐνίοτε ὑποῦλον καὶ ὄχι πολλὰ ἀξίεραστον. Κομίζουσι δὲ μεθ' ἑαυτῶν τὸ μακρύτερον τῆς ποικίλης αὐτῶν καταγωγῆς, ὡς καὶ οἱ πέραν τοῦ Ἰστρου Βλάχοι, διότι ἐνῶ βλέπει μετὰ τῶν εὐειδῆ καὶ ἀληθῶς Ῥωμαῖκὰ ἢ Ἑλληνικὰ πρόσωπα, καὶ ἀναττήματα κομψά, εὐρίσκεται συγχρόνως καὶ πολλὰ σώματα εὐτελεῖ, φέροντα τὸν ἀλλότριον Σλαυικὸν τόπον· καὶ ἐκ τούτου ἴσως ἀπεδόθη εἰς τινε εἰς αὐτῶν τὸ ἐμπαικτικὸν ἐπώνυμον τῶν Κορτσσο-Βλάχων. Εἶναι δὲ ἐν γένει σώφρονες, συνειθισμένοι εἰς τὸν κόπον, οἰκονόμοι, ἀφελεῖς, φιλόξενοι καὶ πολλάκις ἔχουσι τὴν πεισματώδη τῶν Σλαύων ἐπιμονὴν. Πολλοὶ μετέρχονται τὸ τῶν ποιμένων ἐπάγγελμα, ἄλλοι ἀσχολοῦνται εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ ὄχι ὀλίγοι, ἀποδημοῦντες εἰς Ῥωσίαν, εἰς Αὐστρίαν, εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἀλλὰχοῦ, κατεσκευάσαν περιουσίας, ἐνώπιον τῶν ὁποίων οἱ πολυκροτοὶ θησαυροὶ τῆς κλασσικῆς Βλαχίας εἶναι ὡς αἱ εὐτελεῖς τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ οἰκίαι ἐνώπιον τῶν Βασιλικῶν ἀνακτόρων.

Αἱ γυναῖκες, αἱ Βλάχισσαι, τῶν ὁποίων ἡ παρούσα εἰκὼν παρίστησι τὴν ἐνδυμασίαν, ἔχουσι τύπους ὀγκώδεις μᾶλλον ἢ κομψούς, ἀλλ' εἶναι πολλάκις καλῶς ἐτχηματισμέναι, καὶ πᾶσαι διακρίνονται διὰ τὴν ἀνθηρὰν αὐτῶν εὐρωστίαν. Οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου τῶν δὲν ἔχουσι τὴν λεπτότητα τῶν Ἑλληνικῶν προσώπων, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δὲν στεροῦνται πυρρός καὶ εἶναι ἐνίοτε, ὡς καὶ ἡ κόμη, κυανοί. Εἶναι δὲ ἐργατικώταται καὶ μάλιστα διαπρέπουσιν ἐπὶ τῇ χρηστότητι αὐτῶν, μετὰ καρτερίας ἀνεχόμεναι τὰς μακρὰς πολλάκις ἀποδημίας τῶν συζύγων αὐτῶν.

Ἡ Βλαχικὴ γλώσσα τὴν ὁποίαν τὰ ἐντεῦθεν τοῦ Ἰστρου ἐποικίσαντα ταῦτα φύλα ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν ἠλλοκόθη καὶ ἐφθάρη τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ οἱ Βλάχοι οὐτοί, ζῶντες ἐν μέσῳ ποικίλων ἄλλων ἐθνῶν, ἀναγκάζονται ἐκ γενετῆς νὰ μαθαίνωσι τὴν Ἀλβανικὴν, τὴν Σλαυικὴν, τὴν Τουρκικὴν καὶ πρὸ πάντων τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Δὲν ὑπάρχει δὲ περὶ τῆς ἐφθαρμένης ταύτης διαλέκτου εἰμὴ τὸ ἐκ 1070 λέξεων συγκείμενον λεξικὸν τοῦ Θ. Α. Καβαλλιώτου, πρωτοπικτᾶ Μοσχολόου, δημοσιευθὲν εἰς Βενετίαν τῷ 1770 (εἰς 8ον., εἰς 104 σελίδων), καὶ μετατυπωθὲν ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ Thunmann εἰς τὰς περὶ τῆς ἱστορίας τῶν ἐθνῶν τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης ἐρεύνας του. Ἀλλὰ ἡ διάλεκτος αὕτη θέλει βεβαίως ἐκλείψει· ἡ ἀκαταγώνιστος τοῦ Ἑλληνισμοῦ δύναμις ὑπήγαγεν ἤδη πρὸ καιροῦ ὑφ' ἑαυτὴν καὶ ταύτην τὴν φυλὴν, ἣτις, ἀφοῦ προσέλαβε τὰς πλείστας τῶν ἀρετῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος, τὴν φιλοπονίαν, τὴν ἐγκράτειαν, καὶ μάλιστα τὴν θυμαστὴν ἐκείνην ἐμπορικὴν καὶ βιομηχανικὴν δεξιότητα, ὧν στερεῖται ἡ μητρόπολις αὐτῶν, ἀφοῦ πρὸ αἰῶνων συνείθησε νὰ θεωρῇ τοὺς Ἕλληνας ὡς ἀδελφοὺς καὶ ἀνέμιξεν εἰς τὴν γλῶσσάν της τὴν Ἑλληνικὴν, μετ' οὐ πολὺ θέλει βεβαίως ἐκλείψει ἀπὸ τοῦ στόματός της καὶ τὰ ἔσχατα λείψανα ἀλλοτρίας καταγωγῆς καὶ θέλει ὁμιλήσει τὴν καθαρὰν ἐκείνην Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἣτις μόνη ἔχει τὸ ἀπαράγραπτον δικαίωμα ν' ἀκούεται ὑπὸ τοιοῦτον οὐρανόν, καὶ ἐν μέσῳ τοιούτων ἀναμνήσεων.